

דברי משיח

ה'תשמ"ט

התוועדות ש"פ האזינו, י"ג תשרי

מכבוד קדושת

אדמו"ר מלך המשיח מנחם מענדל שליט"א

שניאורסאהן

מליובאוויטש

בלתי מוגה

הוספה : פנינים מה"יחידות" לחברי הקרן לפיתוח "מחנה ישראל" תשנ"ב בפרסום ראשון (ח"ה)

יוצא לאור על ידי

„המכון להפצת תורתו של משיח“

ברוקלין, נ.י.

770 איסטערן פארקוויי

שנת חמשת אלפים שבע מאות שבעים ותשע לבריאה

ה' תהא שנת עצמות טובה

קט"ז שנה לכ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

פתח דבר

לקראת ש"פ האזינו – הננו מוציאים לאור "הנחה" מהתועדות ש"פ האזינו, י"ג תשרי תשמ"ט (לפני שלושים שנה, וכביעות שנה זו) – תדפיס מיוחד מתוך "דברי משיח – ה'תשמ"ט".

בתור הוספה, באו בסוף הקונטרס "פנינים" נבחרים מה"יחידות" לחברי הקרן לפיתוח "מחנה ישראל", אור לח' תשרי תשנ"ב – בפרסום ראשון¹.

*

אודות המעלות שבסדרה זו, ואופן עריכת השיחות² – ראה בארוכה ב"פתח דבר" ל"דברי משיח" ה'תשנ"ב חלק ראשון.

*

מבין שלל השיחות שנאמרו ע"י כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א במשך השנים תשי"–תשנ"ב (ולפני כן), ת"ל זכינו שרובן ככולן נשמרו על הכתב או בהקלטה. אולם, עדיין ישנו ריבוי שיחות שטרם ראו אור מעולם, ובזה בקשתנו שטוחה כלפי ציבור אנ"ש והתמימים: אנא, מי שבידיו הנחות ורשימות משיחות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א, וכן ר"ד בעת חלוקת השטרות לצדקה או "יחידות" וכיו"ב, ויומנים מ"בית חיינו" (ובמיוחד מהשנים תשמ"ח–תש"ן), שיואיל לשלחן למערכת ע"מ שנוכל לזכות בהן את הרבים.

ויהי רצון שע"י הדפסת ולימוד "דברי משיח", נזכה תיכף ומיד ממש לגאולה האמיתית והשלימה, בהתגלותו המלאה והמושלמת של כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א. ויחזק השי"ת בריאותו ויתן לו אריכות ימים ושנים טובות ונעימות וחיים נצחיים, ויראה הרבה נחת משלוחיו, תלמידיו, חסידיו ומכלל ישראל, וינהיג את כולנו מתוך בריאות, הרחבה ונחת, ובקרוב ממש יוליכנו קוממיות לארצנו הקדושה, ונלמד תורתו של משיח מפיו של משיח צדקנו, שילמד תורה את כל העולם כולו, ומלך ביפיו תחזינה עינינו בהתגלות מלכותו לעין כל, תיכף ומי"ד ממש ממש, והיתה לה' המלוכה, אמן כן יהי רצון.

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד !

"המכון להפצת תורתו של משיח"

ימות המשיח,
יא תשרי, "בשם השם", ה'תשע"ט (ה' תהא שנת עצמות טובה),
קט"ז שנה לכ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א,
ברוקלין, נ.י.

1) בעת הופעת דברי משיח תשנ"ב ח"א הי' רק חלק קטן מהר"ד תח"י, ובתקופה האחרונה הגיע לירינו סרט וידיאו מה"יחידות" במילואה (כשלוש וחצי שעות). אי"ה בהמשך חודש תשרי נפרסם פנינים נוספים מ"יחידות" זו.

2) השיחה הנוכחית נערכה ע"י שילוב ג' הנחות (ה"תוכן קצר" שי"ל ע"י "ועד הנחות התמימים", ה"ר"ד" שי"ל ע"י מערכת "פאקס א' שיחה", וההנחה שי"ל ע"י "ועד הנחות בלה"ק").

בס"ד. התועדות ש"פ האזינו, י"ג תשרי ה'תשמ"ט

הנחה בלתי מוגה

— שיחה א' —

א. שבת זו, י"ג תשרי, היא לכל לראש – לחסידי חב"ד – יום ההילולא של אדמו"ר מהר"ש¹.

ענינו של אדמו"ר מהר"ש הוא "לכתחילה אַריבער", כפתגם הידוע ומפורסם שלו "העולם סבור שרק כאשר אין אפשרות ללכת מלמטה ("אַרונטער") אזי הולכים מלמעלה ("אַריבער"), ואני אומר שצריך ללכת לכתחילה אַריבער", כפי שנמסר ע"י נשיא דורנו², ובמיוחד בתקופה האחרונה שלו.

דהנה, בתחילה לא הי' פתגם זה בהדגשה כל כך, ואפילו עוד בחייו של אדמו"ר מהר"ש, וכן אצל בנו וממלא מקומו אדמו"ר (מהורש"ב) נ"ע, וגם לא בתחילת נשיאותו של כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו (אף שמסתבר לומר שמזמן לזמן נזכר פתגם זה, אם כי לא מצינו בפירוש במאמרים ובשיחות). אמנם אח"כ נתפרסם הפתגם ובהדגשה, והולך ומתפשט בין תפוצות ישראל משנה לשנה, ובאופן של הוספה.

ומיני אז – נעשה פתגם זה הוראה לרבים. ואף שאין זה דין בשולחן ערוך או פסק דין באחרונים וכיו"ב, אלא רק "מילתא דאמרי אינשי"³, מכל מקום הרי זה בבחי' "מנהג ישראל תורה הוא"⁴; ועאכו"כ כאשר מדובר בפתגם של חסידים, ועד לפתגם של נשיא בישראל, ובפרט שזה הולך ומתפשט. ולכן עתה ההנהגה צריכה להיות באופן ד"לכתחילה אַריבער".

ועפ"ז מובן שביום ההילולא דאדמו"ר מהר"ש, שאז "מזלו גובר"⁵ (במכל שכן מיום הולדתו, ד"טוב . . יום המות מיום הולדו"⁶ בכמה ענינים), הנה הענין ד"לכתחילה אַריבער" הוא בהדגשה, ומיתוסף בזה כח וחיות כו'. ובפרט לאחר שעברו שנים רבות מההסתלקות, וצריך להיות תמיד "מעלין בקודש"⁷ – מובן שעתה צריכה להיות תוספת הדגשה בזה, והעבודה באופן ד"מלכתחילה אַריבער" צריכה להיות באופן דפעולה נמשכת על כל השנה עד י"ג תשרי הבא.

סט"ז. ועוד.

(5) ראה ירושלמי ר"ה פ"ג ה"ח ובקה"ע שם.

(6) קהלת ז, א. וראה לקו"ש חכ"ו בתחלתו. וש"נ.

(7) ראה ברכות כח, א. וש"נ. ובכ"מ – נסמנו בלקו"ש

חיי"ג ע' 250 הערה ד"ה להעלות בקודש.

(1) "היום יום" יג תשרי. ובכ"מ.

(2) ראה אגרות-קודש אדמו"ר מהוריי"צ ח"א ע' תריז. לקו"ש ח"א ע' 124. חכ"ז ע' 166. ועוד.

(3) ראה ב"ק צב, א ואילך.

(4) ראה תוד"ה נפסל – מנחות כ, ב. רמ"א יו"ד ששע"ו ס"ד. שר"ע אדה"ז א"ח סו"ס קפ. סתצ"ד

ובודאי שעוד לפני זה יבוא כבר משיח צדקנו ("אחכה לו בכל יום שיבוא"⁸), ותיכף ומיד יקומו הצדיקים לתחי' (כדאיתא בזהר⁹ שצדיקים קמים לתחי' מיד), ועאכו"כ נשיאי ישראל ("הנשיא הוא הכל"¹⁰), ובנדון דידן – בעל ההילולא די"ג תשרי, שאז יהיו כל הענינים באופן ד"לכתחילה אריבער" בתכלית השלימות.

ובפרט בקביעות שנה זו שי"ג תשרי חל בשבת, ששבת ענינה "ויכולו"¹¹ מלשון שלימות¹², לא רק שלימות החסרון אלא שלימות ממש.

ב. ויש לקשר את הענין ד"לכתחילה אריבער" עם פרשת השבוע – ע"פ פתגם אדמו"ר הזקן (שנתפרסם אף הוא ע"י כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו)¹³ שצריכים "לחיות עם הזמן", עם פרשת השבוע שקורין באותו זמן [ובמיוחד ביום השבת קודש, שבו קורין את כל הפרשה מתחילתה ועד סופה, ובברכות לפני' ולאחרי' (ולא רק ברכה אחת בהתחלת הפרשה וברכה אחת בסופה, אלא ברכה בפני עצמה לכל אחד מהעולים לתורה, אם כי הסיבה לכך היא מצד תקנת חכמים, מפני הנכנסים והיוצאים כו'¹⁴)] – פרשת האזינו:

עה"פ¹⁵ "האזינו השמים ואדברה ותשמע הארץ אמרי פי", איתא במדרש¹⁶ שמשה הי' "קרוב לשמים ורחוק מן הארץ", ולכן דיבר לשמים בלשון האזנה, המורה על קרוב, ולארץ בלשון שמיעה, המורה על הריחוק. ומובן, שהמצב ד"קרוב לשמים ורחוק מן הארץ" הוא ענין ד"לכתחילה אריבער".

ובפרטיות יותר:

ידועה קושיית המפרשים¹⁷ עה"פ "האזינו השמים גו'" – דלעיל בסוף פרשת וילך כתיב¹⁸ "ואעידה בם את השמים ואת הארץ", וכאן נאמר לא באופן של בקשה או שאלה (אם רוצים להיות עדים), אלא בלשון של ציווי ועם בעלות ("בעה"ב"שקייט") – "האזינו השמים גו'".

וזהו חידוש, דאף שמשה הי' "קרוב לשמים", הרי לא הי' בשמים עצמם, ועאכו"כ לא מעל השמים, אלא בארץ, וכפי שמצינו בכמה מקומות שנאמר לשון של עלי' במשה (כמו "ויעל משה אל ההר"¹⁹, "בתוך הענן"²⁰, "חושך ענן וערפל"²¹), היינו שהיתה צריכה

(8) נוסח "אני מאמין" הנדפס בסידורים – ע"פ עיקר היי"ב מי"ג העיקרים (פיה"מ להרמב"ם סנהדרין הקדמה לפרק חלק).

(9) ח"א קמ, א.

(10) פרש"י חוקת כא, כא.

(11) בראשית ב, א.

(12) ראה אוה"ת עה"פ (בראשית מב, סע"ב ואילך. (כך ג) תקה, ב ואילך. תקה, א ואילך).

(13) "היום יום" ב חשון.

(14) מגילה כא, ב.

(15) ריש פרשתנו (האזינו לב, א).

(16) ספרי עה"פ.

(17) ראה שפ"ח ריש פרשתנו.

(18) לא, כה.

(19) משפטים כד, טו.

(20) שם, יח.

(21) ואתחנן ד, יא.

להיות עלי' במשה – ואעפ"כ בנדון דידן עומד משה על מקומו בארץ (ללא הקדמת עלי' אל השמים, ועכ"פ עלי' על ההר) ומצוה על השמים "האזינו" היות ש"ואדברה!" ללא בקשות או הסברות (אף שאם הי' מבקש בודאי היו מסכימים, כי זה לטובתם ולטובת ישראל) – שזהו הנהגה באופן ד"לכתחילה אריבער" באופן הכי גדול!

ג. והיות שהתורה היא נצחית²², מובן איך שההוראה מפרשה זו נמשכת גם עתה, לאנשים נשים וטף.

ואע"פ ש"האזינו השמים ואדברה" נאמר ע"י משה – הרי זה נעשה חלק בתורה, מלשון הוראה²³, השייכת כולה לכאו"א מישראל, כמ"ש (בפרשת ברכה²⁴ שקורין בתפילת מנחה) "תורה צוה לנו משה מורשה קהלת יעקב" – שהתורה היא בירושה לכל א' מישראל.

דהנה, בתחילה רצה משה לתת את התורה רק ללויים, ועל זה היתה טענת ישראל²⁵, ולבסוף קיבל משה רבינו את טענתם וכל ישראל קיבלו את התורה, אנשים נשים וטף, שכולם הם בני אברהם יצחק ויעקב, והבנות הן בנות שרה רבקה רחל ולאה [וזה שמייחסים את הבנות בעיקר אחרי האמהות והבנים בעיקר אחרי האבות (אף שכולם מתייחסים הן להאבות והן להאמהות – בן אברהם יצחק ויעקב שרה רבקה רחל ולאה, ובת אברהם יצחק ויעקב שרה רבקה רחל ולאה) – כי זהו עיקר היחוס, דהרי "כאמה בתה"²⁶, וכן בנוגע לאב ובנו].

ולכן, כל עניני התורה כולה שייכים לכל אחד ואחת מישראל, עד סוף כל הדורות (גם בדור האחרון, "אכשור דרא" בתמי²⁷; ולהעיר שבדור האחרון ישנו עליו מיוחד – להיותו על גבי כל הדורות שלפניו, כמשל הידוע²⁸ דננס על גבי הענק, שעם היותו ננס ("אכשור דרא" בתמי), הרי מכיון שעומד על גבי הענק הוא רואה למרחוק יותר כו').

ובפרט ענין עיקרי וכללי בתורה כשירת האזינו, שהיא כוללת את כל התורה כולה, שהרי עלי' נאמר²⁹ "ועתה כתבו לכם את השירה הזאת", שמזה למדים החיוב דכתיבת ספר תורה³⁰; וכמ"ש³¹ "וידבר משה . . את דברי השירה הזאת עד תומם". ויש לומר, שמטעם זה אמר נשיא דורנו בשם המגיד³² שסגולה לומר שירת האזינו, וכפי שנהגו ללמדה בעל פה ולאמרה לעתים תכופות.

28 ראה שבלי הלקט בראש הספר (בשם ר' ישעי' מטראני). הקדמת החוות דעת לפירושו לשר"ע יו"ד. המשך תרס"ו ע' ת. ועוד.
29 וילך לא, יט.
30 רמב"ם הל' ס"ת פ"ז ה"א.
31 ס"פ וילך (שם, ל).
32 ראה ספר התולדות אדמו"ר מהר"ש (קה"ת, תש"ז. תשע"ג) ע' 74. וראה גם סה"ש תש"א ס"ע 56. ספר הזכרונות ח"א ע' 140.

22 ראה תניא רפי"ז. ובכ"מ.
23 ראה רד"ק לתהלים יט, ה. ס' השרשים שלו ערך ירה. גו"א ר"פ בראשית (בשם הרד"ק). וראה זח"ג נג, ב.
24 לג, ד.
25 פרש"י תבוא כט, ג.
26 יחזקאל טז, מד.
27 יבמות לט, ב ובפרש"י.

ד. נוסף להנ"ל, שבת זו, י"ג תשרי, היא בסמיכות ל"זמן שמחתנו"³³, להיותה השבת שבין יום הכיפורים לסוכות, שבה נעשה העילוי והשלימות¹² דיום הכיפורים (סיום וחזרת דעשרת ימי תשובה), והמשכת הברכה³⁴ לחג הסוכות.

ובחג הסוכות הוא השלימות והגילוי דימי ראש השנה, עשרת ימי תשובה ויום הכיפורים, כמ"ש³⁵ "בכסה ליום חגיגנו", שבנין המלכות³⁶ דראש השנה (שעבודתו היא "תמליכוני עליכם"³⁷) ובעשרת ימי תשובה שלאחרי זה (שבהם בונים את ספירת המלכות בשלימותה, עם כל העשר ספירות שבה³⁸) – מתגלית ב"זמן שמחתנו", חג הסוכות³⁹, שאז נמשכת עבודת כל ימים אלו בפנימיות, בתוך "בית" (סוכה, שענינה "תשבו כעין תדורו"⁴⁰ בבית).

ויש לבאר הקשר דענין הבית (בנין המלכות) לענין התשובה (עבודת עשרת ימי תשובה), בהקדם הלשון הידוע על בית (סוכה) "למחסה . . מזרם וממטר"⁴¹. ואיתא בספרים⁴² בדיוק הלשון "זרם" ו"מטר" (ולא גשם וכיו"ב), שזה מכסה ומגין על הענין ד"לא תוסיפו . . ולא תגרעו"⁴³:

בעבודת בני ישראל יש מצוות עשה ומצוות ל"ת, היינו עשי' של "קום ועשה"⁴⁴ ושלילת העשי', אבל העיקר הוא מצוות עשה – פעולת האדם, שהרי "למעשה ידיך תכסוף"⁴⁵ (משא"כ מצוות ל"ת, שענינן העדר ושלילת העשי'; ולהעיר שגם במצוות ל"ת מודגש ענין העשי' – שאין לוקין אלא על "לאו שיש בו מעשה"⁴⁶).

וזהו הקא סלקא דעתך שיהודי יוסיף על המצוות, כי הוא רוצה להוסיף עוד פעולה בעבודת ה'. וזהו מ"ש "למחסה . . ממטר", שיש להיזהר אפילו מ"מטר" – רמ"ט, היינו לא להוסיף אפילו מצות אחת יותר מהרמ"ח מצוות עשה [משא"כ ז' מצוות דרבנן "אינן נחשבות מצוות בפני עצמן . . אלא הן יוצאות ונמשכות ממצוות התורה וכלולות בהן כו"⁴⁷, ועד"ז הידור מצוה, או גדר וסייג כו', שאינם בגדר הוספה, כפשוט].

(41) ישעי' ד, ו. סוכה ו, סע"ב.

(42) ראה שיחת ליל ג' דחזו"מ"ס תשי"ד (שיחות קודש תשי"ד (ברוקלין, תשי"ס) ע' 35) – בשם אביו הרלו"צ ז"ל. וראה גם ד"ה בסוכות תשבו תשמ"ב (סה"מ סוכות-שמח"ת ע' רלג). ועוד.

(43) ל' הכתוב – ואתחנן ד, ב.

(44) ל' חז"ל – ספרי תצא כה, א. ובכ"מ.

(45) איוב יד, טו.

(46) מכות טז, א. רמב"ם הל' סנהדרין פי"ח ה"א.

(47) אגה"ק סכ"ט (קן, סע"א).

(33) נוסח תפלת העמידה וקידוש לסוכות ושמע"צ.

(34) ראה זח"ב סג, ב. פח, א.

(35) תהלים פא, ד. ראה ר"ה ח, סע"א"ב.

(36) ראה פע"ח שער ר"ה (כד) ר"ה פ"א ואילך. שער הכוונות שער ר"ה. סידור האריז"ל במקומו. לקו"ת נצבים נא, ב. ובכ"מ.

(37) ר"ה טז, א. לד, ב.

(38) ראה פע"ח שם. לקו"ת ר"ה נד, סע"ג.

(39) לקו"ת שם, ריש ע"ד. סידור (עם דא"ח) רלה, ב. המשך תרס"ו ע' לב. ועוד.

(40) אמור כג, מב. סוכה כה, סע"ב. וש"נ.

ועי"ז (הוספת מצוה) אפשר לבוא גם להאיסור ד"לא תגרעו", לגרוע "רק" מצוה אחת... וזהו "למחסה . . מזרם", להיזהר אפילו מ"זרם" – רמ"ז, שלא לגרוע אפילו מצוה אחת מרמ"ח מצוות עשה.

[ולהעיר שהסדר בכתוב הוא "לא תוסיפו (ואח"כ) ולא תגרעו"⁴⁸, כי גם היצר הרע לא יבוא תחילה עם קא סלקא דעתך לגרוע ח"ו ממצוות התורה, אלא להיפך – רצונו להוסיף (כביכול) על מצוות התורה, ולאחר שמשנה בקו של הוספה, יכול לבוא עם קא סלקא דעתך לשנות גם בקו של גרעון, לגרוע ממצוות התורה. ולכן מזהירים תחילה על ענין ההוספה, שמזה יכולים לבוא אח"כ לענין הגרעון.

אמנם, בנוגע ל"מחסה . . מזרם וממטר" – מזכירים תחילה הענין ד"זרם" (גרעון ברמ"ח), להיותו חמור יותר, ואח"כ "מטר" (הוספה ברמ"ח), היינו, שה"מחסה" הוא לא רק מ"זרם" (גרעון), אלא גם מ"מטר" (הוספה).

ושמירה זו נעשית ע"י התורה שנקראת "בית"⁴⁹, שמקיפה את האדם מכל צד, ומגינה עליו מכל ענין של "זרם" ו"מטר".

ובתורה גופא, נעשה זה במיוחד ע"י עבודת התשובה, שע"י התשובה נעשה תיקון החסרון במעשה המצוות, ולא עוד, אלא שהיא פועלת שקיום המצוות יהי' כדבעי, כידוע הדיוק⁵⁰ "תשובה ומעשים טובים"⁵¹ (תשובה לפני מעשים טובים, אע"פ שהתשובה באה על החסרון במעשים טובים), שהתשובה פועלת שהמעשים יהיו "טובים ומאירים". ועי"ז נעשית שלימות הזהירות גם ד"לא תוסיפו וגו'", היינו שע"י תשובה נפעל ענין ה"בית", שמגין מכל הענינים.

ה. וזהו ענין הבנין ברוחניות. וכמדובר בהתוועדויות הקודמות⁵² שהלימוד מבנין המלכות בראש השנה הוא שכל אחד יבנה בית בגשמיות, ועד"ז ברוחניות, דכשם שבגשמיות הבית מגין מרוח ומים כו', כך ברוחניות הבית – לימוד התורה (וכן תשובה) – שומר שהאדם יקיים את המצוות כדרוש.

ויש לקשר זה גם עם שנה זו – שנת תשמ"ט (בהתאם להציווי "בכל דרכיך דעהו"⁵³, שכל ענין צריך להביא ליראת שמים), שהת' ר"ת תשובה, שגם תשובה ענינה בית, כי על ידה המצוות נעשים "טובים ומאירים" (כנ"ל).

וזה קשור עם הר"ת של השנה – "תהא שנת מעשים טובים", שהתשובה עושה את ה"מעשים" – "טובים" (וע"י התשובה, תורה, תפילה ותהילת ה' – יהיו מעשים טובים).

51) אבות פ"ד מ"ז.

52) שיחות: יום ב' דר"ה (דברי משיח) ס"ט ואילך; צום גדלי'; ש"פ וילך (דברי משיח) ס"ט; י"א תשרי.

53) משלי ג, ו. רמב"ם הל' דעות ספ"ג. טושו"ע או"ח סר"ל א. שר"ע אדה"ז או"ח סקנ"ו ס"ב.

48) ראה גם שיחת ליל ח' דחנוכה תשמ"ו (שיחת קודש ח"ב ע' 201-2; התוועדויות ח"ב ע' 184-5).

49) ראה הנסמן בהערה 143.

50) לקו"ת מטות פב, א. שמע"צ פה, א. שה"ש יז, ג. וראה לקו"ש ח"ד ס"ע 1052 ואילך.

ועי"ז מביאים את הגאולה – "תהא שנת משיח טובה", וכמדובר לעיל⁵⁴.

ו. בכל זה (אודות י"ג תשרי, והיותו בסמיכות ל"זמן שמחתנו" וכו') ניתוסף גם, שישנו הכח משנה שעברה, שנת "תְּשֻׁמַּח וְתִשְׁמַח" ו"הקהל".

ולהוסיף, שהסיום של שנה שעברה הוא (בכמה ענינים) אחרי חג הסוכות, כמ"ש⁵⁵ "מקץ שבע שנים במועד שנת השמיטה בחג הסוכות", שהפירוש בזה הוא בסוף חג הסוכות של השנה השמינית⁵⁶. ומזה מובן גם בנדון דידן – בנוגע לעניני "הקהל" ו"תְּשֻׁמַּח וְתִשְׁמַח" דשנה שעברה, שסיומם הוא בחג הסוכות דשנה זו.

וכן הוא גם בפשטות הענינים, דהנה בימי החג ישנם ריבוי צרכים, והאפשרות לסיפוק כל הצרכים היא ע"י הטירחא וההכנה (בעניני הפרנסה כו') בימי השנה שלפני זה (כי במשך ימי חול אחדים בלבד דשנה החדשה לא יספיקו להרויח כו' בשביל כל צרכי החג), שהרי "מרובים צרכי עמך ודעתם קצרה"⁵⁷; ומאחר ש"דעתם קצרה", מודגש יותר הצורך להשתדל לספק צרכיהם בעוד מועד, כדי שתהי' להם מנוחת הנפש וכו'.

[ויש לבאר מאמר זה⁵⁸, שמפני ש"דעתם קצרה" לכן "מרובים צרכי עמך", דאין הכוונה לומר שאילו היתה דעתם רחבה לא היו צרכיהם מרובים (שהיו מסתפקים במועט), ואדרבה – אם היתה דעתם רחבה, היו מבינים שבאמת מגיע להם ("קומט זיי") הרבה יותר... אלא שמצד הרחבת הדעת (ובפרט ע"י ההתבוננות באופן של דעת – שיתקע מחשבתו בחוזק כו'⁵⁹) אין מה לדאוג, שהרי בודאי יתן הקב"ה את כל הצרכים!].

ז. "והחי יתן אל לבו"⁶⁰ מכל זה:

בעמדנו ב"ג תשרי, יש ליקח את הכח להעבודה ד"לכתחילה אריבער" במשך כל השנה כולה, עי"ז שהעבודה ביום זה היא באופן ד"לכתחילה אריבער" גם לגבי ההחלטות הטובות שלפני זה, הן בנוגע לעבודתו בעצמו, והן בנוגע לפעולה על הזולת, שגם אצלו יהיו כל הענינים באופן ד"לכתחילה אריבער".

[ולא רק ב"אופן" ד"לכתחילה אריבער", שהוא "ציור" והגבלה (ובציורים גופא – הדרגא התחתונה, כמ"ש⁶¹ "אופן אחד בארץ", שזהו בחי' ארץ דקדושה), כי אם "לכתחילה אריבער" – למעלה מכל גדר של ציור ומדידה והגבלה!].

ובפרט בעמדנו ביום השבת, שענינו הוא גם פעולה נמשכת להימים שלאחרי זה. ויתירה מזו: כל שבת הוא מעין והכנה ל"יום שכולו שבת ומנוחה לחיי העולמים"⁶²

רבים" תרל"ו בתחלתו (ס"ע א-ב).

(59) תניא ספ"ג.

(60) קהלת ז, ב.

(61) יחזקאל א, טו.

(62) תמיד בסופה.

(54) ברכת עיוהכ"פ אחרי מנחה; ברכת התמימים

עיוהכ"פ לפני "כל נדרי" (דברי משיח) ס"י.

(55) וילך לא, י.

(56) פרש"י עה"פ.

(57) פיוט בתפילת נעילה, ע"פ ברכות כט, ב.

(58) ראה גם תו"א וישלח כו, רע"ג. המשך "מים

(באלף השביעי, כולל גם נ' אלפים יובלות⁶³ כו'), היינו שזה משפיע עד ל"חיי העולמים".

וזהו השבת שלפני חג הסוכות, שעיקר ענינו הוא שמחה – "זמן שמחתנו", כולל גם התגלות השמחה דראש השנה, שהרי בראש השנה השמחה היא בהעלם, "גילו ברעדה"⁶⁴, והתגלותה בחג הסוכות, "בכסה ליום חגיגנו" (כנ"ל ס"ד). וגם בענין זה יש לימוד והוראה ונתינת כח משבת זו – שהשמחה דחג הסוכות צריכה להיות באופן ד"לכתחילה אריבער".

וכל זה – מתוך "תְּשֻׁמַח וְתִשְׁמַח", שמחת עצמו, וגם "נרות להאיר" – לשמח אחרים. כולל גם ההחלטות טובות בכל זה, ובהענינים ד"תשמח" ו"הקהל", וכל זה – "מלכתחילה אריבער".

ובהדגשה שזה שייך לכאו"א, אנשים נשים וטף, שלכולם ניתנה התורה ממש, שעליו נאמר⁶⁵ "טוב עין הוא יבורך כי נתן מלחמו לדל". עד שבאים ליומו של משה – שזהו שמחת תורה, וכמדובר בהתועדות שלפני זה⁶⁶ שהתחלת ענין שמחת תורה היתה כבר בפרשה שלפני זה, שבה מדובר אודות סיום הספר תורה ע"י משה⁶⁷.

[ולהעיר שהשמחה דשמחת תורה היא שמחה הכי גדולה, שמקיפה ומאחדת את כל בני ישראל, האנשים והנשים והטף – כמנהג ישראל להביא גם את התינוקות לבית הכנסת בעת ההקפות וקריאת התורה ועלי' לתורה (ע"ד שנוהגים⁶⁸ לעשות בעת קריאת עשרת הדברות ב"זמן מתן תורתנו"⁶⁹)].

ח. ויש להתחיל בענין השמחה תיכף ומיד – ע"י אמירת "לחיים" וניגון של שמחה, וכאמור – "לכתחילה אריבער".

ובמיוחד בעמדנו בשנת העיבור, שזהו ג"כ ענין של "לכתחילה אריבער", שהרי חסרון שנת הלבנה לגבי שנת החמה הוא רק חסרון של י"א יום⁷⁰, ואעפ"כ – מוסיפים בשנת העיבור חודש שלם של שלושים יום!

ומ"לכתחילה אריבער" בכל הענינים, יהי' גם "לכתחילה אריבער" בענין העיקרי – הגאולה. דאף שאיתא בגמרא⁷¹ שמישיח קושר אחד וכו' בכדי שלא יהי' שום עיכוב זמן להגאולה, מכל מקום יהי' בזה גופא "לכתחילה אריבער", שלא יהי' אפילו עיכוב של זמן קושר אחד כו', אלא "לא עיכבן אפילו כהרף עין"⁷², ויבוא תיכף ומיד ממש, ממש ממש.

68) ראה לקו"ש חכ"ג ע' 250-51. חכ"ח ע' 315 ועוד.

69) נוסח תפלת העמידה וקידוש לשבועות.

70) ראה רמב"ם הל' קדוה"ח פ"א ה"ב.

71) סנהדרין צח, א.

72) ראה מכילתא ופרש"י בא יב, מא.

63) ראה מאמרי אדהאמ"צ דברים ח"א ס"ע רסח. וש"נ.

64) תהלים ב, יא. וראה לקו"ת נצבים מז, א ואילך. ובכ"מ.

65) משלי כב, ט. נדרים לח, א.

66) דברי משיח – שיחת ש"פ וילך ס"ה.

67) וילך לא, כד.

ובפשטות – שתיכף ומיד יבוא משיח צדקנו ויתגלה כאן, בעולמנו זה, ובד' אמות אלו של נשיא דורנו, שבהן הי' במשך עשר שנים האחרונות בחיים חיותו בעלמא דין, בהן התפלל ולמד, ובהן הכריז "לאלתר לתשובה לאלתר לגאולה"⁷³.

וכן תהי' לנו – "לאלתר" ממש, ובפרט שמאז ההכרזה "לאלתר לגאולה" חלפו כבר עשירות שנים, ומאז ניתוסף ריבוי עצום בעניני התורה ומצוות, הרי בודאי שכבר הגיע הזמן לגאולה האמיתית והשלימה בפועל ממש, לאלתר ממש, תיכף ומיד ממש.

– שיחה ב' –

ט. נהוג גם לבאר פירוש רש"י בהתחלת פרשת השבוע:

עה"פ "האזינו השמים" פירש"י: "שאני מתרה בהם בישראל ותהיו אתם עדים בדבר. ולמה העיד בהם שמים וארץ, אמר משה . . למחר אני מת . . לפיכך העיד בהם שמים וארץ, עדים שהם קיימים לעולם וכו'".

וצריך להבין, למה לא פירש"י טעם זה ("למה העיד בהם שמים וארץ") לעיל בסוף פרשת וילך, כשאמר משה "ואעידה בם את השמים ואת הארץ"?

והביאור בזה בפשטות – ע"פ הכלל בפרש"י⁷⁴, שלפעמים מפרש רש"י איזה קושי בהכתובים בסיום הענין, ולא באמצע. וכמו כן בנדון דידן, מפרש רש"י הטעם שהעיד בשמים וארץ בסיום הענין, כשנעשה הדבר בפועל, ומשה פנה לשמים וארץ ואמר להם "האזינו השמים . . ותשמע הארץ" (ולא רק ההודעה לישראל שיהי' "אעידה")⁷⁵.

י. בהמשך הפרשה כתוב⁷⁶: "כי חלק ה' עמו יעקב חבל נחלתו", ופירש"י "יעקב חבל נחלתו – והוא השלישי באבות המשולש בשלוש זכיות, זכות אבי אביו וזכות אביו וזכותו, הרי ג' כחבל הזה שהוא עשוי בג' גדילים כו'".

וצריך להבין ההכרח לפרש"י זה, שהרי פירוש הכתוב לכאורה מובן בפשטות, שהרי הלשון "חלק" ו"חבל" הן מילים רגילות בתורה הידועות ומובנות ל"בן חמש למקרא"⁷⁷, ולשם מה צריך רש"י לפרש פסוק זה?

"ואעידה בם את השמים ואת הארץ" שבהתחלת הענין, אלא לומד מיד את המשך הענין, "האזינו השמים וגו'", ואז ילמד את התירוץ בפירוש רש"י (כמדובר כמה פעמים שדרכו של ה"בן חמש למקרא" להמתין בשאלתו עד לסיום הענין).

(76) לב, ט.

(77) אבות פ"ה מכ"ב.

(73) "קול קורא" ב"הקריאה והקדושה" תש"א-ג (אגרות קודש אדמו"ר מהור"צ ח"ה ע' שסא ואילך. שעזו ואילך. תח ואילך. ח"ו ע' תל ואילך).

(74) ראה גם לקו"ש חכ"ו ע' 193 הערה 17.

(75) בהנחה אחרת מבואר בסדר אחר – שרש"י מעדיף לפרש ענין זה כשנעשה הדבר בפועל ולא בעת ההודעה על זה לישראל, ומוסיף: ומה גם שה"בן חמש למקרא" (נסמך בהערה 77) אינו מתעכב בפסוק

ויש לומר, שהכרחו של רש"י לפירושו הוא, מזה שכתוב דידן ("כי חלק ה' עמו גו") הוא המשך להכתוב שלפני זה⁷⁸ – "יצב גבולות עמים למספר בני ישראל", שהטעם ל"יצב גבולות עמים למספר בני ישראל" הוא ("כי") "חלק ה' עמו גו".

דלכאורה צריך להבין: עם ישראל הם "גוי אחד בארץ"⁷⁹, ואיך מדמים "גבולות עמים" (לשון רבים) למספר בני ישראל? ויתירה מזה: איך אפשר לומר שהפסוק "כי חלק ה' עמו גו" בא בהמשך וכנתינת טעם על "יצב גבולות עמים גו", והרי בפסוק "כי חלק גו" מודגש יחודם של בני ישראל בהיותם "חלק ה' עמו וגו", ובלשון יחיד – "חלק ה' עמו יעקב חבל נחלתו"?

ויש להוסיף בזה עוד שאלה: לפני ל"ט שנה, בפרשת תשא⁸⁰, כבר ביקש ופעל משה רבינו "ונפלינו אני ועמך מכל העם אשר על פני האדמה", ואין כל מקום לדמותם – ואילו כאן מדמים אותם ש"יצב גבולות עמים למספר בני ישראל"!

ולכן פירש רש"י ש"יעקב חבל נחלתו" פירושו הוא, ש"משולש בשלוש זכיות . . . כחבל הזה שהוא עשוי בג' גדילים כו", היינו שבפסוק דידן מודגש המצב דבני ישראל כפי שהם בהתחלקות – "משולש" (עד להתחלקות דמספר שבעים), וכפי ש"יעקב" הוא (לא מצד עצמו, כי אם) בשייכות לאביו ואבי אביו.

ועפ"ז מובנת האפשרות והנתינת טעם ל"יצב גבולות עמים למספר בני ישראל", כי כאן מדובר כפי ש"יעקב" עומד בעולם בבחינה של התחלקות ובשייכות לאחרים כו', ולא בבחינה של "ונפלינו אני ועמך", בלי שייכות ולמעלה לגמרי משאר אומות העולם.

וכשם שזהו ב"יעקב" (שהוא "משולש"), כך הוא גם בבני ישראל – "עמו", שכאן מדובר כפי שהם משולשים בשלוש זכיות, כהמשך פרש"י בפסוק שלאחרי זה – "שקיבלו עליהם תורתו ומלכותו ועולו"⁸¹.

יא. ביאור הענין ב"נפלאות"⁸² ו"יינה של תורה"⁸³ שבפרש"י:

בבני ישראל ישנם שני ענינים: כפי שהם בבחינה של "ונפלינו אני ועמך", מעמד ומצב של "ישראל ומלכא בלחודוהי"⁸⁴, "יהיו לך לבדך ואין לזרים אתך"⁸⁵, היינו, כפי שבני ישראל הם למעלה מכל עניני העולם ואומות העולם (ובפרט ע"י אורייתא, ש"ישראל ואורייתא וקובה" כולא חד"⁸⁶ – והרי עכו"ם שלמד תורה הרי זה היפך מציאותו⁸⁷); ואח"כ ישנו המצב דבני ישראל כפי שהם נמצאים בעולם של התחלקות – משולש

(83) ראה "היום יום" כט שבט.

(84) ראה זהר ח"א רח, ב. ח"ג לב, א.

(85) משלי ה, יז.

(86) ראה זח"ג עג, א.

(87) סנהדרין נט, רע"א. רמב"ם הלי' מלכים פ"י ה"ט.

(78) פרשתנו שם, ח.

(79) שמואל-ב ז, כג. דברי הימים-א יז, כא.

(80) לג, טז.

(81) ראה בארוכה לקו"ש (חל"ד) האזינו שנה זו.

(82) ראה של"ה קפא, א.

(ע"ד ובדוגמת העולם שעומד על ג' עמודים⁸⁸), "שבעים נפש"⁸⁹, עד לששים ריבוא מישראל.

וע"ד הב' דרגות ד"יחיד" ו"אחד"⁹⁰, שבחי' "יחיד" שאין שני לו הוא למעלה מהתחלקות, משא"כ "אחד", שיש שני לו, קשור עם התחלקות – שבעה רגיעים וארץ וד' רוחות העולם⁹¹, וגם ההתחלה – הא' כנגד "אלופו של עולם"⁹¹, מדגיש הקשר לעולם ("אלופו של עולם").

יב. ב' עינים הנ"ל בבני ישראל (כפי שהם למעלה מהתחלקות, וכפי שהם בהתחלקות), משתלשלים גם למטה בעולם, שישנו כפי שהעולם עומד בדרגא ובאופן של נקודה למעלה מהתחלקות, וישנו כמו שהעולם נמשך בהתחלקות.

וכמארז"ל⁹² "בעשרה מאמרות נברא העולם, ומה תלמוד לומר והלא במאמר אחד יכול להבראות כו". דמזה שישנו ביכולת של הקב"ה לברוא את העולם, מובן דכן הוא גם בפועל, במכל שכן מזה שלמעלה אין כח חסר פועל⁹³, ועאכו"כ יכולת (שלמעלה מכח), שהקב"ה ברא את העולם במאמר אחד (כפי שהוא מצד יכולת), שהוא למעלה מהתחלקות, ואח"כ נמשכת מזה הבריאה בפועל ע"י עשרה מאמרות – התחלקות.

ולהוסיף, שב"מאמר אחד" ישנם ב' פירושים⁹⁴: א) שזה קאי על כתר, שלמעלה מההתחלקות דעשרה מאמרות; ב) שזה קאי על מלכות, ה"סך הכל" דכל העשרה מאמרות.

ויש לומר, שזהו ע"ד ב' הפירושים ב"בראשית" (ש"בראשית נמי מאמר הוא"⁹⁵, שזהו הענין ד"מאמר אחד"⁹⁴) – "ב' ראשית"⁹⁶, שזה קאי על חכמה עילאה וחכמה תתאה (מלכות)⁹⁷, כמבואר בתורת חיים⁹⁸. וחכמה עילאה וחכמה תתאה הם ב' דרגות שלא בערך זה לזה (ב' ראשית), ומכל מקום מתחברים יחד בתיבת "בראשית" [וע"ד השבעים תיקונים (ופירושים) ב"בראשית" בתקוני זהר וכו', שהם פירושים שונים לגמרי, ומכל מקום הם פירושים בתיבה אחת ד"בראשית"].

ועד"ז הוא בנוגע לב' פירושים הנ"ל ב"מאמר אחד", שכתר ומלכות הם שלא בערך זה לזה, ומכל מקום "כתר עליון איהו כתר מלכות"⁹⁹.

94) ראה פרדס שער (ב) טעם האצילות פ"ו. מדרש שמואל לאבות שם. ובארוכה – סה"מ תרנ"ט ע' קמג ואילך. תש"ד ע' 67 ואילך.

95) ר"ה לב, א.

96) תנחומא (באבער) ר"פ בראשית פי' ג' וה'. לקח טוב (פס"ז), רש"י ורמב"ן ר"פ בראשית. וראה ויק"ר פל"ו, ד.

97) זח"א לא, ריש ע"ב.

98) בראשית בתחלתו.

99) תקו"ז בהקדמה (ז, א).

88) ראה אבות פ"א מ"ב.

89) שמות א, ה. עקב י, כב.

90) ראה תו"א וארא נה, ב. ובכ"מ.

91) ראה סמ"ק – הובא בב"י אר"ח סימן סא (ד"ה כתב בסמ"ק). שו"ע (וראדה"ז) אר"ח שם סעיף ו. וראה לקו"ת תזריע כג, ג. ועוד. וראה ברכות יג, ב.

92) אבות פ"ה מ"א.

93) פרדס שער (יא) הצצחות פ"ג. הובא ונתבאר בסהמ"צ להצ"צ נח, א. המשך תרס"ו ע' ה ואילך. שם ע' קלט ואילך. ובכ"מ.

יג. וכן הוא גם בבני ישראל (וכנ"ל בארוכה), כפי שהם חקוקים במוח האב (וכמבואר בספרי המגיד¹⁰⁰ בתחילתם)¹⁰¹, ששם הרי הם למעלה מכל התחלקות. ואח"כ נמשכים למטה בחכמה תתאה (מלכות), עד לעולם הזה התחתון שאין תחתון למטה ממנו, ושם הרי בני ישראל נחלקים לשלושה וכו', כנ"ל.

אבל גם כפי שהם למטה בבחי' התחלקות בין העמים (שעל זה נאמר "יצב גבולות עמים למספר בני ישראל"), הרי הם בבחי' "חלק ה' עמו יעקב חבל נחלתו", עד שהם באופן של "ונפלינו גו'", "ישראל ומלכא בלחודוהי".

יד. והנה, אף שבחי' "יחיד" היא למעלה מבחי' "אחד" (כנ"ל סי"א), הרי גם בחי' יחיד יש לה סוף סוף איזה שייכות להתחלקות, כמובן מזה ששוללים יחיד ואין שני לו, ו"אין כיחודו אחד מן האחדים הנמצאים בעולם כו"¹⁰², ששיליה זו גופא מורה על איזה שייכות ביניהם.

ובאמת, שרשם של בני ישראל הוא למעלה גם מבחי' "יחיד".

ויש לקשר ולבאר זה ע"פ המבואר בהערות אאמו"¹⁰³ לזהר פרשתנו¹⁰⁴ בהסיפור אודות הסתלקות רשב"י בל"ג בעומר, בנוגע ל"עד" (ש"ה הוא יומא" – ל"ג בעומר – הוא מספר ע"ד, כידוע בענין "גלעד"¹⁰⁵ כו') – שהקב"ה אומר על בני ישראל "אתם עדי"¹⁰⁶.

דהנה, ידוע¹⁰⁷ שבעדות יש ב' סוגים: עדי בירור, שעל ידם נעשה בירור הדבר; ועדי קיום, שהם הפועלים את הדבר (ע"ד עדי קידושין, שעל ידם נעשה חלות הקידושין¹⁰⁸, וכי"ב).

ומבואר בכמה מקומות¹⁰⁹, שהענין ד"אתם עדי" הוא (לא רק באופן של עדי בירור, אלא גם) באופן של עדי קיום, היינו שהם פועלים ("אז זיי מאכן אויה") כביכול שהקב"ה יהי' מלך ישראל ומלך על כל העולם, שזהו הענין דעדי קיום – שהם מקיימים את מציאותו של הקב"ה בעולם. וכמבואר בגמרא שהקב"ה מתחנן לבני ישראל "שתמליכוני עליכם" (דבר מבהיל, וביחד עם זה – דבר נפלא) שבהם תלוי כל ענין המלכות, כי "אין מלך בלא עם"¹¹⁰!

105 ויצא לא, מח. סידור (עם דא"ח) דש, ג ואילך.
106 ישע"י מג, י. שם, יב. וראה זח"ג פו, א.
107 ראה לקו"ש ח"ט ע' 188. וש"נ.
108 ראה תומים סי' צ' סק"ד. ועוד – נסמנו בלקו"ש שם.
109 ראה לקו"ש שם ס"ע 191 ואילך.
110 בבחי' וישב לח, ל. ר"פ בלק. שעהייה"א רפ"ז. ועוד – נסמן בסה"מ במדבר ח"ב ע' קלח.

100 ראה אר"ת ב, ג (בהוצאת קה"ת, תש"מ ואילך – סימן ר).
101 בהנחה אחרת מובא ענין זה לקמן סוסי"ד, בהמשך להמבואר שם ששרשם של בני ישראל הוא בעצומה ית'.
102 רמב"ם הל' יסוה"ת פ"א ה"ז.
103 לקוטי לוי"צ ריש פרשתנו (ע' תסא).
104 ח"ג (אר"ז) רפז, ב.

[ואף שמבואר בזה¹¹¹ שהקב"ה הוא למעלה מענין המלך, מכל מקום יש לו רצון המוחלט בעצמותו ולמעלה מזה לענין המלכות, וענין זה נעשה ע"י בני ישראל דוקא, שבכחם לעורר ולהמשיך מהשורש ומקור הכי ראשון, להיות ששרשם בעצמותו ומהותו ית', כמבואר בכמה מקומות].

טו. וענין זה הי' בגלוי ביום הסתלקות רשב"י, שביום זה נתאחד רשב"י עם הקב"ה בתכלית היחוד, "בי' אחידא בי' להיטא בי' אתדבכת כו"¹¹². ואע"פ שרשב"י אמר ענין זה על עצמו, הרי זה נעשה חלק מפנימיות התורה, מלשון הוראה, ומרשב"י נמשך כח זה לכל ישראל.

ובפרט ע"י לימוד פנימיות התורה, שמגלה הפנימיות דישראל, שמצד פנימיותו הרי כל אחד מישראל הוא בתכלית הדביקות לאלקות, שלכן רוצה לקיים את רצון ה', כפסק דין הרמב"ם¹¹³, וכפתגם רבינו הזקן¹¹⁴ – יהודי אינו רוצה ואינו יכול להיות נפרד מאלקות ("א' איד ניט ער קען און ניט ער וויל זיין אָפּגעריסן פון אלקות"), היינו שמצד עצם היהודי, פנימיותו, אין שייך כלל ענין של היפך; משא"כ מצד חיצוניותו אפשר להיות פגע וחטא ועבר את הדרך רח"ל.

אבל הכוונה היא שהפנימיות יתגלה וישלוט גם על חיצוניותו, היינו שכפי שישראל נמצא בבחי' התחלקות בעולם – נתגלה בו פנימיותו, כפי ש"ישראל ומלכא בלחודוהי", "ונפלינו אני ועמך".

טז. וענין זה הוא בהדגשה יתירה בעמדנו בד' ימים שבין יום הכיפורים לסוכות, שבזמן זה נמשכים כל עניני ראש השנה בפנימיות, ומובן שההמשכה בפנימיות חודרת כל מציאיותו, גם בחיצוניות.

וכמוזכר לעיל, בראש השנה (התחלת עשרת ימי תשובה) פועלים בני ישראל את הכתרת הקב"ה למלך; והרי כל עניני ראש השנה מתגלים בחג הסוכות, עד לשמיני עצרת ושמחת תורה, שאז¹¹⁵ מודגש הענין ד"היו לך לבדך ואין לזרים אתך", "ישראל ומלכא בלחודוהי".

ובהמשך לזה, יש לעורר גם על ההשתדלות לספק לכל הנזקקים את צרכי החג במילואם ובהרחבה, ומתוך שמחה – הן בנוגע לימי הסוכות, והן בנוגע לשמיני עצרת ושמחת תורה, כולל גם שבת בראשית, ההמשך דשמחת תורה (כמודגש גם בקריאת

וש"נ. סה"מ נ"ך-מאחז"ל ע' רה. וש"נ.

115) ראה ריש וסוף ד"ה ביום השמיני עצרת עת"ד (סה"מ עת"ר ע' לה. שם ע' מד). תש"ד (סה"מ תש"ד ע' 43. שם ע' 47). תש"ט (סה"מ תש"ט ע' סט. שם ע' עג). הי"ש"ת (סה"מ תש"י ע' 71. שם ע' 82). ועוד.

111) ראה סה"מ ראש השנה ע' שמה. ובכ"מ.

112) זח"ג שם רצב, א.

113) ה'ל' גירושין פ"ב ה"כ.

114) "היום יום" כה תמוז. סה"מ תרפ"ט ע' 216.

התורה דשמחת תורה – שקורין התחלת פרשת בראשית, מ"בראשית ברא אלקים גו" עד "אשר ברא אלקים לעשות"¹¹⁶).

ובאופן ד"לכתחילה אריבער" בכל זה, עד לגילוי הענין ד"לכתחילה אריבער" בכל העולם כולו, בגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו, במהרה בימינו ממש.

– שיחה ג' –

יז. דובר לאחרונה¹¹⁷ ששנה זו היא "עת לבנות"¹¹⁸, שכאו"א ישתדל לבנות בנינים חדשים,

– הן בניית בנינים רוחניים (כנ"ל שהתורה נקראת בית) ע"י עשיית מעשים טובים בג' הקוים דתורה תפילה וצדקה, במחשבה דיבור ומעשה (וכפסק דין הרמב"ם¹¹⁹ "כל העולם חציו זכאי וחציו חייב . . עשה מצוה אחת הרי הכריע את עצמו ואת כל העולם כולו לכף זכות כו" – ענין של בנין העולם), וכן בעבודה המיוחדת של דור זה – צחצוח הכפתורים ("צופוצן די קנעפלאך")¹²⁰ – שזהו ענין של מעשה בפועל, ובאופן של שימת לב לעשי' שלו (ולא כלאחר יד), שלעשי' כזו קדמה מחשבה [ואם הוא "פוילישע" – גם דיבור, אמירת "לשם יחוד" ("נהרא נהרא ופשטי"¹²¹); אך ע"פ מנהג חב"ד¹²² אומרים כן בתחילת היום, ונמשכת הפעולה על כל היום, וע"ד ברכת התורה שהיא פעולה נמשכת על כל היום].

ועוד ועיקר – בניית בנינים בגשמיות (ע"י כאו"א השייך לזה).

ומהטעמים להתעוררות זו (דבניית בנינים חדשים) – כי עבודת בני ישראל במשך זמן הגלות היא לברר בירורים (לא רק בנוגע לכלי תשמישיו של אדם, מטה ושולחן וכסא ומנורה¹²³, אלא גם בנוגע לבית), והיות ש"אין . . איתנו יודע עד מה"¹²⁴ – איזה בירורים שייכים לכל א' מישראל, על כן משתדלים בסוף זמן הגלות, שאז מסיימים את הבירורים האחרונים – לעשות פעולות שונות, כך שביניהן אולי כלולים גם הבירורים שהיו צריכים להעשות. ולכן באה ההצעה לבנות (או לקנות) בנינים.

ולהוסיף, שבירור זה (ע"י בניית בנינים) הוא לא ע"י צער ח"ו, כי אם אדרבה – זה קשור עם תענוג מזה שיש לו בית ורכוש משלו [ואף שאפשר להיות פיזור הנפש ע"י קניית ובניית בית חדש, הרי היום יש לכל דבר "תרופות" שונות, ובענין זה – אפשר

121 חולין יח, ב. נז, א.

122 ראה סה"מ תרנ"ז ע' קצח. עטר"ת ע' תקיח. סה"מ דרושי חתונה ריש ע' ריח. ובכ"מ.

123 ל' הכתוב – מלכסיב ד, י.

124 תהלים עד, ט.

116 בראשית א, א – ב, ג.

117 ראה (נוסף לשיחות שבהערה 52) הנסמן בדברי משיח – שיחת יום ב' דר"ה הערה 121.

118 ל' הכתוב – קהלת ג, ג.

119 הל' תשובה פ"ג ה"ד.

120 ראה שיחת שמח"ת תרפ"ט.

למנות מזכיר כו' שיתעסק בזה, ועי"ז לא יהיו אצלו בלבולים, ויוכל לעבוד עבודתו מתוך מנוחת הדעת].

לכן יש לכאור"א להשתדל לבנות בנינים. ולכל לראש – מוסדות ושלוחים שאין להם בנין משלהם, הנה עתה הוא הזמן לבנות או לקנות בנין משלהם לפעולותיהם (לא רק בשכירות, אלא בנין שנמצא תחת בעלותם לגמרי), בהשתתפות הבעלי בתים שבעיר, או מה טוב – שהבעלי בתים יהיו ראשי המתעסקים בפעולות הבני' או רכישת הבנינים, והם ישתפו גם את השלוחים, כמדובר לעיל¹²⁵.

ויש לבנות (או לקנות) מלכתחילה בנין גדול יותר מהנדרש, כי אח"כ כשיסתובב בהבנין ויראה שישנם חדרים ריקים, הנה זה יעורר אותו לעשות עוד פעולות שבשבילם ישתמשו בכל חלקי הבנין בשלימותו ממש (לא רק רובו, ג' רבעים, או אפילו תשע עשיריות, עד לתשעים ותשע אחוז, אלא כולו ממש), ע"ד שכלי שרת מקדשים מלאים דוקא¹²⁶; נוסף על הכלל¹²⁷ ש"מי שיש לו מנה רוצה מאתיים", ועד"ז מי שיש לו ד' מאות ואח"כ ח' מאות הוא תמיד רוצה כפול ממה שיש לו.

ובנוסף להוספה בפעילות, הנה הבנינים מוסיפים כבוד להמוסד והשליח, ובמילא מתייחסים אליהם בדרך ארץ יתירה, ולא עוד – אלא שירצו וישתדלו ללמוד מהנהגתם, להוסיף בקיום התורה ומצוות כו', בראותם שע"י הנהגה זו הגיעו לבניית בנינים כו', וכבר אמרו חז"ל¹²⁸ "לעולם יעסוק אדם בתורה ומצוות אפילו שלא לשמה, שמתוך שלא לשמה בא לשמה". ומובן, שע"י יתוסף בכבודן של ישראל אפילו אצל אומות העולם, ובודאי תהי' לזה השפעה בנוגע לפעולה עם אומות העולם שיקיימו מצוות בני נח (כפסק דין הרמב"ם¹²⁹).

ועד"ז בנוגע ליחידים – כדאי שכל השייך לזה יבנה או יקנה בית משלו, ובפרט שישראל עושים מביתם הפרטי "מקדש מעט"¹³⁰, בית תורה תפילה וגמילות חסדים [ועד"ז שקובעים קופת צדקה בבית התבשיל, שבו מכינים את המאכלים כו', כנ"ל בארוכה¹³¹], שיהי' "ושכנתי בתוכם"¹³² – בתוך כל בית ובית, ובתוך כל פרט וחדר ושעל שבבית.

(129) ה' מלכים פ"ח ה"י.

(130) יחזקאל יא, טז. מגילה כט, א. וראה שיחת ש"פ נח תשמ"ז ס"ו. ובכ"מ.

(131) שיחות תשמ"ח: כ"ד אלול לנשי ובנות חב"ד (התוועדיות ח"ד ע' 342 ואילך); ש"פ נצבים (שם ע' 380).

(132) תרומה כה, ח.

(125) שיחת י"א תשרי.

(126) זבחים פח, א. רמב"ם ה' פסולי המוקדשין פ"ג ה"כ.

(127) ראה קה"ר פ"א, יג. פ"ג, י. רמב"ן ובחיי ס"פ חיי שרה. ועוד.

(128) פסחים נ, ב. וש"נ.

ומצוה לפרסם זה ככל שאפשר, ובפרט שישנם עדיין מיעוט בכמות שעוד לא יודעים מהנ"ל (ולא מיעוט באיכות, כי היות שהם לא שמעו מזה נראה שהם לא ה"איכות"¹³³), הנה יש להשתדל שזה יגיע גם להם.

יח. בהמשך להנ"ל שכל שעל בבית צריך להיות חדור עם "ושכנתי בתוכם" – הרי מובן ההבהלה בזה שרוצים ליתן חלק או אפילו פיסת שעל מארץ ישראל, חלק ושעל ששייך לעצמות ומהות – לגוים רח"ל! דבר הכי מבהיל!

גם בזמן הגלות, לפני ביאת משיח צדקנו, צריכים בני ישראל להחזיק בשטחי ארץ ישראל שכבר ניתנו להם ע"י הקב"ה, וח"ו לתת חלקים מארץ ישראל לאומות העולם!

ולמרבה הצער – ישנו יהודי אחד מראשי המנהיגים בארץ ישראל שלא מפסיק לדבר ולהשתדל בדרכים שונות כו' אודות החזרת שטחים לגוים (ע"י שמיעץ לאלו בארץ ישראל שיש להם כח והשפעה כו'), והכל יודעים שיש לו קשרים עם ערבים, שידוע שמותיהם, גם כאלה שידוע מה שהם עוללו ליהודים בעבר – הי' לא תהי', "לא תקום פעמיים צרה"¹³⁴!

הנהגה זו אינה אלא "התחנפות" בפני הגוים, בגלל שהוא מקבל מהם שוחד של כסף וכבוד וכיו"ב. ואח"כ הוא מנסה לבלבל את מוחם של ישראל ולשכנעם שצריך ליתן את השטחים לערבים, אע"פ שזהו סכנת נפשות ממש לרבים מישראל, כדעתם הברורה של מומחי הבטחון!

וכל זה נעשה ע"י ה"יועץ" של העומד בראש המדינה! מהי הסיבה שהוא עושה זאת איני יודע, כי הרי כסף וכבוד ולבושים לא חסרים לו.

כבר עברו הרבה שנים מאז שה' נתן לישראל חלקים אלו, ואפילו אומות העולם מסכימים שהם שייכים לישראל, וכדעת ה"ממשלה של חסד" שבוושינגטון ועוד שגם הם כבר השתכנעו בזה!

ואפילו הערבים הדרים שם כבר התייאשו מזמן מלקבל שטחים אלו, כי הם לא עושים מעשים שהם יודעים שזה מזיק להם, ורק עי"ז שיהודי הנ"ל מסתובב בין הערבים ומדבר עמם אודות החזרת שטחים, ומגרה אותם שכדאי לעשות התקוממות ("אויפשטאַנד") וכו' – "יצא העגל הזה"¹³⁵, ועי"ז נעשית ה"הרחבה" ("ברייטקייט") לעשות פעולותיהם ולחשוב אולי יש מקום לקבל את השטחים האלו!

וכאמור, הכל יודעים זאת, ואיני מבין מדוע לא מרעשים על זה!...

ולא עוד, אלא שיש כאלו שרוצים לתת לזה גושפנקא, כאילו זוהי ההנהגה שצריכה להיות ע"פ התורה!

¹³⁴ ל' הכתוב – נחום א, ט.
¹³⁵ ע"פ ל' הכתוב – תשא לב, כד.

¹³³ בהנחה אחרת: ועאכ"כ מיעוט באיכות, כמוכח מה גופא שעדיין לא הגיעה אליהם ידיעה זו.

ובמקום לדבר עם אומות העולם אודות ז' מצוות בני נח – הרי הוא מגרה ערבים, ולא עוד – אלא הוא טוען שלא חסר ("אֲזַן ס'פעלט ניט אויס") שהם יקימו את הז' מצוות בני נח... הרמב"ם פסק¹²⁹ ש"ציוה משה רבינו מפי הגבורה לכופ את כל באי עולם לקבל מצוות שנצטוו בני נח" – והוא טוען להיפך ("קאפויער")! והרמב"ם ינצח ("וועט אויספירן"), כמו שהקב"ה ינצח, "דבר אל קינו יקום לעולם"¹³⁶!

ומהו הפלא שיוצא בגלוי נגד פסק דין הרמב"ם – כאשר טוען שאין צורך ללמוד רמב"ם! במקום להשתדל שתלמידי ישיבה ילמדו גמרא ורש"י ותוספות ופוסקים ורמב"ם – הרי הוא עסוק למנוע בני ישראל מלימוד רמב"ם! שמזה מובן מי הוא ("ווער ער איז")...

והוא גם עסוק בהפצת שנאת ישראל, בה בשעה שכאו"א מהם, יהי' מי שיהי', הוא "בבת עינו" של הקב"ה! – כך כתוב בתנ"ך¹³⁷ (ולא רק בתורת הבעש"ט)...

ואין להאריך בדבר המצער, וכדאי יותר לדבר בדברים משמחים – שצריכים להשתדל לבנות בנינים חדשים, כולל ובמיוחד – בארץ הקודש. וכן להוסיף בקביעות שיעורי תורה, בגמרא רש"י ותוספות, רמב"ם ובשולחן ערוך ונושאי כליו, כולל ובמיוחד שולחן ערוך אדמור"ר הזקן, וכן משנה ברורה, וכל חיבוריהם של גדולי ישראל, ראשונים ואחרונים וכו' (ולהעיר ממ"ש אדמור"ר (מהורש"ב) נ"ע¹³⁸ שכל החיבורים עד למהרש"א, ש"ך וט"ז, נכתבו ברוח הקודש).

יט. בהמשך להמדובר לעיל אודות בניית בנינים, הנה אלה שהגישו בקבוקי משקה עבור מסיבות והתוועדויות בקשר עם בניית בנינים חדשים וכיו"ב, יעלו עתה למעלה בגשמיות, ועאכו"כ ברוחניות, ליטול את המשקה, ויכריזו – מתוך חיות כו' – פרטי הדברים, ויזמינו את הקהל בתור באי כחם של כלל ישראל, להשתתף בגופם או בממונם או בנשמתם כו'. ועוד ועיקר – שמהם יראו וכן יעשו.

וזה ימהר את בניית הבית העיקרי והאמיתי של הקב"ה – בית המקדש השלישי, "מקדש אדני-כוננו ידיך"¹³⁹, שיירד ויתגלה בבית המקדש ובירושלים של מטה¹⁴⁰, בארצנו הקדושה, בקרוב ממש.

ואז יקחו גם את כל הבנינים הנ"ל מחוץ לארץ ישראל, וכן הבתים הפרטיים דבני ישראל שנעשו ראויים להשראת השכינה, "ושכנתי בתוכם", שגם הם ייקבעו בארץ ישראל, שתהי' אז בשלימותה, כולל גם "ירחיב ה' אלקיך את גבולך"¹⁴¹.

(139) בשלח טו, יז ובפרש"י.

(140) ראה תענית ה, א.

(141) פ' שופטים יט, ח.

(136) ישעי' מ, ח.

(137) זכרי' ב, יב.

(138) ראה המשך תער"ב ח"ג ס"ע אישפה. וראה

לקו"ש חכ"ג ע' 40 הערה 76. וש"נ.

ומזה באים ל"וזאת הברכה אשר ברך משה . . לפני מותו"¹⁴² (בלשון הכתוב שקורין תיכף בתפילת מנחה), שהב' (הברכה) הוא ר"ת בנין, שזהו ענין התורה שנקראת בית, כמבואר בהמשך "מים רבים"¹⁴³ לבעל ההילולא (המשך הכי ידוע שלו).

ואז מתקיימת הברכה העיקרית, שנעשה המצב ד"לפני מותו" – שמשה רבינו, גואל ראשון הוא גואל אחרון¹⁴⁴, יקום לתחי', "משה עמהם"¹⁴⁵.

ויש לומר, שמשה רבינו ונשיא דורנו יבואו ויתגלו בתור נשמה בגוף – לא רק בארץ ישראל, אלא עוד לפני זה בחוץ לארץ, ומשם יבואו לארץ ישראל יחד עם כל בני ישראל שבחול"ל – כמו הקב"ה, עליו נאמר "עמו אנכי בצרה"¹⁴⁶, ו"בכל צרתם לו צר"¹⁴⁷, ש"שב עמהם מבין הגלויות"¹⁴⁸, כמ"ש¹⁴⁹ "ושב ה' אלקיך את שבותך", "והשיב לא נאמר אלא ושב"¹⁴⁸; וביחד עם כל נשמות בגופים – שנתחזק הקשר דכל נשמה וגוף, שגם זה הוא ענין של "בית".

והעיקר, כאמור, שבקרוב ממש נזכה לבנין בית המקדש השלישי, שיבנה במהרה בימינו ממש.

[אחרי חלוקת המשקה התחיל כ"ק אדמו"ר שליט"א לנגן "והריקותי לכם ברכה"].

— שיחה ד' —

ג. קודם הסיום – כאן המקום להזכיר עוד הפעם אודות הצורך לספק להנצרכים מבעוד מועד את כל הנדרש להם עבור חג הסוכות – לעשות להם סוכה משלהם (דכאשר לכאו"א יש סוכה משלו, שמחת החג היא בשלימות יותר; אף שמעיקר הדין יכולים לעשות סוכה בשותפות, או לאכול בסוכתו של חברו, בהתאם לזה ש"ראויים כל ישראל לישב בסוכה אחת"¹⁵⁰), ועד"ז הד' מינים (שצ"ל "לכם"¹⁵¹, משלו דוקא), ושאר צרכי החג.

וכמו כן – להתכונן לעריכת "שמחת בית השואבה" בריבוי מקומות, בשמחה שלמעלה ממדידה והגבלה. ובפרט שעתה בזמן הגלות יש מעלה בשמחת בית השואבה

(146) תהלים צא, טו.

(147) ישע"י סג, ט.

(148) מגילה כט, א. וראה פרש"י עה"פ שבהערה הבאה.

(149) נצבים ל, ג.

(150) סוכה כז, ב.

(151) אמור כג, מ. סוכה שם.

(142) ר"פ ברכה (ג, א).

(143) תרל"ו – בתחלתו.

(144) ראה שמור"ר פ"ב, ד. זח"א רנג, א. שעה"פ להאריז"ל פ' ויחי. תו"א משפטים עה, ב. לקו"ש חיי"א ע' 8 ואילך.

(145) ראה יומא ה, ב. תוד"ה אחד – פסחים קיד, סע"ב.

לגבי זמן הבית, שהשמחה עתה היא גם בשבת וי"ט (באופן המותר), כמדובר כמה פעמים¹⁵²; ויש מקום רחב כו' לריבוי שמחה גם ביו"ט ושבת.

וכמדובר לעיל שבחג הסוכות מתגלית השמחה שהי' לפני זה בהעלם – כי אף שענין השמחה כבר התחיל בראש השנה בהכתרת המלך בשמחה גדולה, הי' זה באופן ד"וגילו ברעדה", "בכסה", משא"כ בסוכות הוא בגילוי.

וזה ימהר את ביאת משיח צדקנו, עוד קודם שמיני עצרת ושמחת תורה, ועוד קודם חג הסוכות, שאז יבואו כל ישראל לבית המקדש. ובדרך ממילא יחגגו את שמחת בית השואבה בארצנו הקדושה, בירושלים עיר הקודש ובבית המקדש (ועד לקודש הקדשים – דרגתו האמיתית דכאו"א מישראל, כפסק דין הרמב"ם¹⁵³ "ולא שבט לוי בלבד אלא כל איש ואיש מכל באי העולם אשר נדבה רוחו . . . הרי זה נתקדש קודש קדשים", דרגת הקדושה דכהן גדול¹⁵⁴).

ואז תהי' גם השמחה בשלימותה – "שירו לה' שיר חדש"¹⁵⁵, "שמחת עולם על ראשם"¹⁵⁶.

[כ"ק אדמו"ר שליט"א הורה לש"ץ שי' לנגן "יהי רצון . . . שיבנה ביהמ"ק". אח"כ הזכיר אודות אמירת ברכה אחרונה.
ההתוועדות הסתיימה בשעה 3:50].

155) ישע"י מב, י. תהלים לג, ג. מ, ד. צו, א. צח, א.
קמדר, ט. קמט, א.
156) ישע"י לה, י. שם נא, יא.

152) ראה מעייני הישועה (קה"ת, תשמ"ח) ע' 43 ואילך. ובכ"מ.
153) הל' שמיטה ויובל פי"ג הי"ג.
154) ראה דברי הימים א כג, יג.

ר"ד ב"יחידות" לחברי הקרן לפיתוח "מחנה ישראל" תשנ"ב

(באנגלית): "השי"ת יברך אותך ללכת מחיל אל חיל, ושיהי' לך יותר טוב מאשר עד עכשיו. אנו נכנסים לשנה החדשה, יהי' מזל חדש והצלחה חדשה. שתהי' לך שנה מתוקה, ומתיקות מתוקה. ברכה והצלחה, שנה טובה".

• א' אמר שהגיע הבוקר במיוחד מארץ ישראל להודות לכ"ק אדמו"ר שליט"א על ברכותיו, וסיפר שממש לפני ראש השנה כל המכשולים וכו' שהיו לו בעסק נפלו, והכל ב"ה הסתדר.

כ"ק אדמו"ר שליט"א: "שתהי' שנת הצלחה גם בעתיד לבוא, ובכל הענינים. שנה מתוקה".

• מר ג. שי' רוהר סיפר שפתח מנין ליהודים בלי שום רקע בעניני יהדות וכו', וב"ה היו מאתיים משתתפים בר"ה ואי"ה יבואו גם ליום כיפור, וכן באו חמישים איש בשבת.

כ"ק אדמו"ר שליט"א (באנגלית): "בשבת – בשבת האחרונה?".

הנ"ל השיב בחיוב, ושוב אמר שזהו מנין עבור יהודים בלי שום רקע יהודי, שיתחילו ללמוד קצת אודות יהדות, וביקש ברכה.

כ"ק אדמו"ר שליט"א: "תסביר לכל האנשים האלו שיש להם רקע אמיתי – של אברהם יצחק ויעקב, ושרה רבקה רחל ולאה!", ונתן לו חתיכת לעקאח באומרו: "זה בשבילך", וחתיכה נוספת באומרו: "וזה בשביל האנשים ש'אין להם רקע'. ושתהי' לך שנה מתוקה".

לאשתו של הנ"ל אמר: "הצלחה רבה עם הנשים".

• א' ביקש ברכה למנוחת הנפש,

יום ראשון, ז' תשרי

• א' אמר שעבר טיפולים עבור המחלה הידועה (ל"ע), ושהרופא שלו אינו שבע רצון מכך שמתעסק בביזנעס ואמר שעליו לצאת מזה, אך אינו יכול כי המצב בביזנעס כעת קשה וכו'.

כ"ק אדמו"ר שליט"א (באנגלית): "השי"ת יברך אותך. אני מאוד מתפלא, כי בדרך כלל להיות עסוק בביזנעס זה דבר טוב, אפילו בשביל כל חולי, אם אתה עסוק בביזנעס או משהו כזה. אולי הוא לא שמח מכך שאתה לא מתרכז, ובגלל זה אתה לא מתבונן... (חסר קצת)".

הנ"ל אמר שהוא נעשה מרוגז מהמצב של הביזנעס.

כ"ק אדמו"ר שליט"א: "אם אתה מרוגז, אז הוא לא שמח מהרוגז שלך, אבל אתה צריך להיות עסוק בביזנעס, כי זהו דבר טוב להיות עסוק בביזנעס, ולא לחשוב אודות הבריאות שלך".

הנ"ל לא הבין, ואמר כ"ק אדמו"ר שליט"א: "אתה מבין את מה שאני אומר? להיות עסוק במשהו, בשביל אדם שאינו בריא, אם זה [העיסוק] הוא במשהו אחר – זהו דבר טוב, כי אז יש לו יישוב הדעת".

הנ"ל אמר שהוא דואג אודות הביזנעס וכו', ואמר כ"ק אדמו"ר שליט"א: "אל תהי' מרוגז מהביזנעס, רק תשאיר את זה להשי"ת, והוא יספק אותך עם ההצלחה הנדרשת בביזנעס. והשי"ת יברך אותך שתהי' לך שנה מתוקה".

• לא' אמר כ"ק אדמו"ר שליט"א

בתו של הנ"ל (בת חמש) איחלה:
שנה טובה רבי שליט"א, וכ"ק אדמו"ר
שליט"א ענה: "אמן".

הנ"ל ביקש ברכה עבור אדם החולה
מאוד, וכ"ק אדמו"ר שליט"א נתן לו
חתיכת לעקאח באומרו: "זה תתן לו,
והשי"ת יברך אותו שתהי' לו שנה
מתוקה ושנה בריאה".

• א' שאל בנוגע למכירת גדל"ן, האם
למכרם או להחזיקם.

כ"ק אדמו"ר שליט"א: "פארקויפן
אינגאנצן דארף מען ניט. פארקויפן אַ
טייל איז אַ גלייכע זאַך, אויב איר וועט
אינוועסטן די געלט אין די יונייטעד
סטייטס, אָדער אין אַ גוטע קאָנטרי.
און ווי איר וועט באַשליסן, זאָל זיין אין
אַ זיסן אופן און אַ הצלחה'דיקן אופן",
ונתן לו חתיכת לעקאח באומרו: "און
דאָס איז – האָבן אַ זיסן יאָר".

הנ"ל שאל האם לפתוח עסק מסויים,
ואמר כ"ק אדמו"ר שליט"א: "איז דאָס
דאָרף מען זיך מיישב זיין מיט די גוטע
פריינט וואָס זיינען דאָרט אויפן אָרט,
ווי די situation דאָרטן איז איצטער;
ניט ווי ס'איז געווען נעכטן אָדער
אַייערנעכטן, דערפאַר וואָס ס'בייט
זיך פון צייט צו צייט. און ווי איר וועט
באַשליסן, זאָל זיין אין אַ גוטן אופן און
אַ הצלחה'דיקן אופן. האָבן אַ גוט יאָר".

(5) = "למכור לגמרי לא צריך. למכור חלק זהו דבר
נכון, אם תשקיע את הכסף בארה"ב, או במדינה
טובה. וכפי שתסגור, שיהי' באופן מתוק ואופן
מוצלח".

(6) = "וזהו – שתהי' לך שנה מתוקה".

(7) = "[ב]זה צריך להתיישב [להתייעץ] עם הידידים
הטובים הנמצאים שם על אתר, כפי שהמצב הוא שם
עכשיו; לא כפי שהי' אתמול או שלשום, מכיון שזה
מתחלף מזמן לזמן. וכפי שתסגור, שיהי' באופן טוב
ואופן מוצלח. שתהי' לך שנה טובה".

ובירכו כ"ק אדמו"ר שליט"א (באנגלית):
"שיהי' לך יישוב הדעת, ואז תשתמש
עם הדעת שלך למטרות טובות, לקבוע
עיתים ללימוד תורה. והשי"ת יברך
אותך שתהי' לך שנה מתוקה בכל
הבחינות".

• לא' איחל כ"ק אדמו"ר שליט"א:
"האָבן אַ געזונטן יאָר, בשורות טובות",
והמשיך (באנגלית): "שנה מתוקה",
וסיים: "ניט נאָר געזונט, נאָר אויך אַ
זיסן יאָר!".

• מר"ג. שי' א. אמר: כשעיניו של הרבי
נפגשות עם שלי, הרבי נותן לי הרבה כח,
אבל אני דואג אודות הבריאות של הרבי,
ולכן אני רוצה שוב לאחל לרבי ברכה.
דוקא בזמן זה, לנוכח גילוי האנטישמיות
מצד הממשל בארה"ב ומה שאירע כאן
בקראון הייטס, אני רוצה שהרבי יהי'
חזק בשביל עם ישראל; אנו צריכים את
המנהיגות של הרבי.

כ"ק אדמו"ר שליט"א (באנגלית):
"השי"ת יברך אותך", והמשיך בחיוך
רחב כשעושה בידו הק' תנועת ביטול:
"ואתה, אל תדאג אודותי... שיהיו לך
בשורות טובות".

הנ"ל: אני כן דואג... ודברי הרבי
בשיחה בדיוק התאימו למחשבות שלי
וכו'.

כ"ק אדמו"ר שליט"א: "אז תלך
מחיל אל חיל, ושיהי' לך הרבה נחת מכל
לדיך".

(1) = "שתהי' לך שנה בריאה, בשו"ט".

(2) = "לא רק בריאה, אלא גם שנה מתוקה!".

(3) ר"ד זה נדפס בדברי משיח תשנ"ב ח"א ע' 370,
וכאן הוא בתוספת פרטים. המו"ל.

(4) הכוונה לפרעות שהתרחשו בשכונה בקיץ
האחרון (ראה בארוכה יומן ט' אלול תנש"א (דברי
משיח ח"ה ע' 440) ואילך).

הזפיע:

תשרי בליובאוויטש "פת-בג המלך"

643 עמודים גדושים בתיאורים אותנטיים מחודש תשרי

בחצרות קודש כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

בשנים שחל ראש השנה בימים שני ושלישי

(כקביעות שנה זו), ובימי שלישי ורביעי

תשי"א • תשי"ב • תשט"ו • תשי"ט • תשכ"ב • תשכ"ה

תשכ"ו • תשכ"ט • תשל"ב • תשל"ה • תשל"ח • תשל"ט

תשמ"ב • תשמ"ו • תשמ"ט • תשנ"ב • תשנ"ג

להשיג כעת אצל הנציג המקומי, בדוכנים ב-770,

ובחנויות המובחרות בשכונת המלך

* * *

כמו"כ ניתן להשיג את שאר ספרי "המכון להפצת תורתו של משיח":

• סדרת ספר המאמרים על פרשיות התורה והמועדים (כ"ו כרכים)

• דברי משיח תש"נ (א-ב), תנש"א (ה' כרכים), תשנ"ב (ג' כרכים)

• תשרי בליובאוויטש – "שלושת ימי קדושה רצופים"

להזמנות ובירורים: 718-560-3770 / 058-5358-770 / torasmoshiach@gmail.com

להזמנות והקדשות בארצות הברית (בלבד): www.torasmoshiach.com

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

לזכות

חיילי בית דוד

תלמידי התמימים השוהים
ב-770 – בית חיינו – בית משיח
להצלחה רבה ומופלגה בכל עניניהם
מתוך הרחבה ומנוחת הנפש
לנח"ר כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א
ובפרט בהענין הכי עיקרי שהזמן גרמא
בקבלת פני משיח צדקנו – כ"ק אדמו"ר שליט"א
יחד עם כל בני ישראל שליט"א בכל מושבותיהם
תיכף ומי"ד ממ"ש, נאָו!

לזכות

כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

מהרה יגלה אכ"ר
יה"ר שיראה רוב נחת מתלמידיו,
חסידיו ושלוחיו ומכלל ישראל
ותיכף ומי"ד ממ"ש נראה בעיני בשר
בקיום נבואתו העיקרית – בשורת הגאולה –
"לא לתר לגאולה" ו"הנה זה משיח בא"
ובעגלא דידן יתגלה לעין כל
ויוליכנו קוממיות לארצנו הק'
ויבנה ביהמ"ק במקומו ויקבץ נדחי ישראל
בגאולה האמיתית והשלימה
נאָו מי"ד ממ"ש ממש!